



Folketingets Beskæftigelsesudvalg

+ kopi til beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen

Benchmarking af kommunernes beskæftigelsesindsats

Beskæftigelsesministeriet offentliggjorde den 2. november 2018 for første gang den nye rangliste, som benchmarker kommunernes resultater på beskæftigelsesområdet. Kort tid herefter offentliggjorde Rigsrevisionen en rapport, der sammenligner kommunerne på effektiviteten i deres jobcentre.

Det er vigtigt at slå fast, at KL er enig i, at der skal være fokus på, hvor godt kommunerne løfter opgaven med at få ledige i job. Det er helt naturligt, at større frihed til at tilrettelægge beskæftigelsesindsatsen går hånd i hånd med en tæt opfølgning på beskæftigelsesindsatsens resultater. Heri ligger også et vigtigt skifte væk fra at fokusere på proceskrav, som ikke nødvendigvis bidrager til at få flere i arbejde - det hilser vi meget velkommen.

Den enkelte kommune kan bruge benchmarking på resultaterne til at følge op på indsatsen, til at fastsætte mål for fx det kommende år, til at blive klogere på, hvor der skal sættes ekstra ind, hvordan der skal prioriteres og som grundlag for læring fra andre kommuner. Benchmarking kan med andre ord udgøre et væsentligt element i den lokale styring af beskæftigelsesindsatsen.

Men hvis benchmarking og andre tilsvarende opgørelser skal have værdi som styringsredskab, kræver det, at de er retvisende, stabile og troværdige, og at man løbende kan følge sine resultater. Det er samtidig vigtigt at gøre sig klart, hvad opgørelserne kan sige noget om, og hvad de ikke kan bruges til.

Med det udgangspunkt frembyder både Beskæftigelsesministeriets benchmark og Rigsrevisionens rapport hver for sig og tilsammen væsentlige udfordringer.

Når det gælder Beskæftigelsesministeriets benchmark, er der behov for at justere modellen, så den samlet giver et mere retvisende billede af den enkelte kommunes resultater. Det giver et ufuldstændigt og skævt billede, når man har valgt kun at medtage ydelsesgrupperne a-dagpenge, sygedagpenge og kontanthjælp og således har undladt førtidspension, fleksjob, ledighedsydelse og ressourceforløbsydelse. Herved kommer man til at favorisere kommuner, der i højere grad end gennemsnittet har givet fx førtidspension frem for at fastholde et beskæftigelsesperspektiv for borgerne. Og de forbundne kar mellem bl.a. kontanthjælp og ressourceforløb bliver ikke indfanget. Der er et tydeligt mønster i kommunernes

Dato: 29. november 2018

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

resultater vedrørende henholdsvis kontanthjælp og førtidspension, resourceforløb mv. Kommuner med gode resultater på det ene område har typisk dårlige resultater på det andet område. Den klare sammenhæng medfører en systematisk bias i Beskæftigelsesministeriets ranglister, fordi den udelader den ene dimension. Når kommunernes samlede resultater skal ranglistes, bør alle ydelsesgrupper derfor indgå. Det må også følge af de hidtidige reformer på området.

Det er også stærkt u hensigtsmæssigt, at det ikke er muligt for kommunerne løbende at følge egne resultater i benchmarkingen, f.eks. på jobindsats.dk, sådan som det har været muligt med de opgørelser, kommunerne er blevet målt på i den hidtidige benchmark-model. Da Beskæftigelsesministeriets nye benchmark-model er baseret på meget komplicerede beregninger, vil kommunerne heller ikke selv kunne genskabe resultaterne. Derfor vil det være en udfordring for kommunerne mellem de halvårslige målinger at sikre fokus på de resultater, som ministeriet og dermed også offentligheden måler kommunerne på.

I forhold til de her nævnte problemstillinger vil KL stærkt opfordre partierne bag aftalen om en forenklet beskæftigelsesindsats til – sammen med beskæftigelsesministeren – at gentænke benchmark-modellen, så den reelt kan få den styringsmæssige værdi, den er tiltænkt, for både den enkelte kommune og Folketinget.

Når det gælder Rigsrevisionens rapport om jobcentrenes effektivitet er der et grundlæggende problem i, at rapporten postulerer, at kommunerne kan reducere antallet af ledige med 18.000 personer eller spare 1,4 mia. årligt ved, at "de mindre effektive jobcentre løfter sig op på niveau med de mest effektive jobcentre".

KL har flere gange gennemført budgetanalyser af kommunernes udgifter på beskæftigelsesområdet, og konklusionen har konsistent været, at man i praksis ikke kan sammenligne udgifter på tværs af kommuner ud fra de overordnede regnskabstal. Som eksempel kan nævnes, at mentor/støttekontaktperson kan ydes efter både serviceloven og beskæftigelsesloven, men konteres på hvert sit område. Da praksis varierer mellem kommunerne, vil en sammenligning, der kun omfatter udgifter på beskæftigelsesområdet, ikke give et retvisende billede. Det forhold fanges ikke i den model, som Rigsrevisionen bruger.

Da modellen – i modsætning til Beskæftigelsesministeriets model - ikke sammenligner kommunen med sig selv, men med den bedst præsterende kommune inden for samme udgiftsområde, får man en ikke-retvisende sammenligning.

Rigsrevisionens konklusion om et meget stort besparelspotentiale på nationalt niveau er således udtryk for en ren skrivebordsøvelse, der heller ikke i øvrigt tager højde for alle de forhold, der afgør, om et jobcenter er dygtigt til at hjælpe folk i arbejde, herunder fx i hvilket omfang, man i kommunen investerer i en indsats for at få de svageste ledige i job.

Dato: 29. november 2018

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

Samlet set er det et problem, at kommunerne måles på mange forskellige måder, så det både for offentligheden og den enkelte kommune er uigen-nemskueligt, hvilken måling man skal forholde sig til og dermed, hvad styringsgrundlaget er. Det er sigende, at den kommune, der i Beskæfti-gelsesministeriets benchmark ligger absolut sidst, ifølge den opgørelse i Rigsrevisionens rapport, hvor der ikke tages højde for udgifterne til ind-satsen, er blandt de seks kommuner, der er så gode, at der ikke er noget forbedringspotentiale.

Det er godt, at kommunerne får større frihed til at løse opgaven med at få folk i job. Det er godt, at der er fokus på kommunernes resultater. Men der er behov for, at resultaterne måles på en måde, der er entydig, konsi-stent, retvisende og anvendelig for både den enkelte kommune og for Folketinget. Ellers skabes der støj og forvirring, hvilket fjerner fokus fra opgaven – at få ledige i arbejde. Det er ingen tjent med.

Med venlig hilsen



Thomas Kastrup-Larsen

Fmd. for KL's Arbejdsmarkeds- og Borgerserviceudvalg

Dato: 29. november 2018

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3